

Sygn. akt III AUa 2066/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA Ewa Stryczyńska (spr.)

Sędziowie: SA Anita Górecka

SA Marcin Graczyk

po rozpoznaniu w dniu 28 czerwca 2023 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy E. B.

przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno- Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W.

o wysokość emerytury policyjnej

na skutek apelacji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W.

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie XIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 11 maja 2022 r. sygn. akt XIII 1U 17225/18

oddala apelację;

zasądza od Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. na rzecz E. B. kwotę 240,00 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym.

Anita Górecka Ewa Stryczyńska Marcin Graczyk

Sygn. akt III AUa 2066/22

UZASADNIENIE

Decyzją z 20 lipca 2017 r. (ozn. (...)) Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. dokonał ponownego ustalenia wysokości emerytury policyjnej E. B., określając ją od 1 października 2017 r. na kwotę 1.528,34 zł. Podstawą wydania decyzji był art. 15c w zw. z art. 13b i art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2016 r. poz. 708 ze zm.) w brzmieniu nadanym przez art. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2016 r. poz. 2270). W

świecie powołanego przepisu, emerytura osoby, która w latach 1944-1990 pełniła służbę na rzecz państwa totalitarnego i która pozostawała w służbie przed 2 stycznia 1999 r. wynosi 0% podstawy wymiaru – za każdy rok służby na rzecz totalitarnego państwa i 2,6% podstawy wymiaru – za każdy rok służby lub okresów równorzędnych ze służbą. Wysokość tak ustalonego świadczenia nie może być wyższa niż miesięczna kwota przeciętnej emerytury wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszonej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Kwota ta w dniu wydania zaskarżonej decyzji wynosiła 2.069,02 zł brutto.

E. B. odwołała się od ww. decyzji, wnosząc o ponowne ustalenie wysokości świadczenia w nieobniżonej wysokości, wypłacanej przed 1 października 2017 r., a także o zasądzenie od organu na jej rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu odwołania wskazano, że zaskarżona decyzja została wydana m.in. na podstawie przepisów prawa niezgodnych z art. 2, art. 10, art. 30, art. 31 ust. 3, art. 32, art. 42 ust. 3, art. 64, art. 67 ust. 1 Konstytucji RP, a także sprzecznych z wiążącymi Polskę aktami prawa międzynarodowego.

Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu podniósł, że zaskarżona decyzja jest zgodna ze wskazanymi w odwołaniu przepisami prawa, a odwołanie pozbawione jest podstaw prawnych. Ponadto organ rentowy wskazał, że postępowanie w sprawie ponownego ustalenia wysokości świadczenia zostało wszczęte z urzędu w związku z wejściem w życie ustawy z 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2016 r. poz. 2270) oraz uzyskaniem z (...) Informacji z 4 maja 2017 r. nr (...) o przebiegu służby E. B. na rzecz totalitarnego państwa w okresie od 29 października 1974 r. do 31 lipca 1990 r.

Wyrokiem z 11 maja 2022 r., w sprawie o sygn. akt XIII 1U 17225/18, Sąd Okręgowy w Warszawie XIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił E. B. prawo do emerytury policyjnej w wysokości ustalonej przed 1 października 2017 r.; zasądził od Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. na rzecz E. B. kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz stwierdził, że Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, że E. B., będąc studentką (...) w W., podaniem z 30 kwietnia 1974 r. zwróciła się do (...) o zatrudnienie w (...). Odwołująca się składając powyższe podanie skoncentrowana była na tym, aby uzyskać zatrudnienie w wyuczonym zawodzie.

W wyniku złożonego podania ubezpieczona została 29 października 1974 r. przyjęta do służby w (...) i mianowana funkcjonariuszem w okresie służby przygotowawczej, na stanowisku starszego inspektora (...).

(...) powstało 6 marca 1973 r. z przekształcenia, utworzonego 15 maja 1971 r. (...). Zgodnie z zarządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z 18 października 1971 r., nr (...), w sprawie regulaminu organizacyjnego (...), odpowiadał on za koordynację, projektowanie i planowanie oraz eksploatację systemów informacyjnych w resorcie spraw wewnętrznych.

Z dniem 1 stycznia 1975 r. ubezpieczona została mianowana inspektorem, zaś 29 października 1977 r. – funkcjonariuszem stałym.

Ubezpieczona w (...) wykonywała zadania programisty. Zajmowała się programowaniem w języku (...) i (...). Zajmowała się również opracowaniem aktualizacji bazy (...) oraz trzech programów wyszukiwania. Ubezpieczona realizowała także zadania przy oprogramowaniu do systemu (...). Opanowała też programowanie na komputer (...). E. B. zajmowała się również generowaniem list płac. Od lutego 1975 r. ubezpieczona została włączona do zespołu pracującego na rzecz (...), gdzie zajmowała się przygotowaniem części (...).

E. B. nie wdrażała pisanych przez siebie programów. Jej praca miała charakter matematyczno-analityczny.

W okresie od 12 października 1978 r. do 15 lutego 1979 r. E. B. przebywała na urlopie macierzyńskim, zaś od 1 czerwca 1979 r. do 31 sierpnia 1979 r. ubezpieczona korzystała z urlopu bezpłatnego, celem opieki nad dzieckiem.

W związku ze zmianami organizacyjnymi i włączeniem (...) w struktury (...) od 21 kwietnia 1980 r. ubezpieczona pełniła służbę na stanowisku inspektora w (...).

Zgodnie z zarządzeniem nr (...) Ministra Spraw Wewnętrznych z 12 sierpnia 1981 r. w sprawie zakresu działania i organizacji Biura „C” Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, do zakresu działania Biura „C” MSW należało w szczególności m.in.: 1. Prowadzenie ewidencji tajnych współpracowników, spraw operacyjnych i osób rozpracowywanych, zatrzymanych, aresztowanych, sprawdzanych i kontrolowanych oraz innych czynnych zainteresowań jednostek Służby Bezpieczeństwa i Milicji Obywatelskiej w skali ogólnokrajowej. 2. Prowadzenie kartotek: a) centralnej kartoteki ogólnoinformacyjnej osób, które były w zainteresowaniu jednostek operacyjnych resortu spraw wewnętrznych lub WSW i Zarządu II Sztabu Generalnego WP; b) centralnego skorowidza zagadnieniowego obejmującego ewidencję osób usystematyzowaną wg tematów wrogiej działalności wymierzonej przeciwko interesom politycznym PRL; c) centralnej kartoteki kryminalnej – obejmującej ewidencję osób, które były podejrzane o dokonanie przestępstw, były rozpracowywane, inwigilowane lub z innych przyczyn rejestrowane przez jednostki Milicji Obywatelskiej; d) centralnej kartoteki osób poszukiwanych, obejmującej przestępców do aresztowania, osoby podejrzane lub ukrywające się oraz osoby zaginione; e) centralnego skorowidza numerów rejestracyjnych samochodów państw kapitalistycznych penetrujących obiekty specjalne na terenie PRL; f) centralnego skorowidza numerów telefonów, adresów osób i instytucji oraz nazw instytucji w państwach kapitalistycznych wykorzystywanych przez służby specjalne tych państw; g) centralnej kartoteki rzeczy utraconych w wyniku przestępstwa w zakresie charakterystycznych cech, pojazdów mechanicznych oraz przedmiotów wartościowych; h) centralnej kartoteki adresowej – obejmującej metryczki dowodów tożsamości osób, które takie dowody otrzymały oraz dokumenty meldunkowe tych osób; i) centralnej kartoteki funkcjonariuszy zwolnionych z resortu spraw wewnętrznych; 3. Gromadzenie i opracowywanie zbiorów archiwalnych: a) akt operacyjnych jednostek Służby Bezpieczeństwa i Milicji Obywatelskiej; b) akt byłego Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego i Komitetu do spraw Bezpieczeństwa Publicznego; c) zakończonych spraw i dokumentacji jednostek organizacyjnych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Komendy Głównej MO; d) niektórych akt z lat 1918-1945 dotyczących między innymi działalności Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Komendy Głównej Policji Państwowej, II Oddziału Sztabu Głównego Wojska Polskiego oraz hitlerowskiego aparatu ucisku, który działał na ziemiach polskich; e) akt osobowych funkcjonariuszy zwolnionych z byłego Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego, Komitetu do Spraw Bezpieczeństwa Publicznego, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Komendy Głównej MO; f) wybranych materiałów archiwalnych w postaci mikroform wykonywanych w Biurze „C” MSW. 4. Udzielanie informacji ze zbiorów ewidencyjnych i archiwalnych. 5. Opracowywanie i wdrażanie zintegrowanego systemu informatycznego na bazie systemu informacyjnego i zasobów ewidencyjnych Biura dla celów operacyjnych, koordynacyjno-informacyjnych i analityczno-statystycznych, a w tym: opracowanie koncepcji i projektu systemu oraz jego oprogramowanie; eksploatacja systemu na sprzęcie zainstalowanym w Biurze; konserwacja oprogramowania systemowego i użytkowego oraz sprzętu informatycznego Biura. 6. Wspieranie działań informacyjnych jednostek resortu spraw wewnętrznych metodami informatycznymi i mikrofilmowymi poprzez budowę problemowo zorientowanych systemów dla celów operacyjnych i zarządzania, a w tym: pomoc jednostkom w formułowaniu problemów i koncepcji systemów; projektowanie, oprogramowanie i eksploatacja systemów na sprzęcie Biura. 7. Koordynowanie prac związanych z postępem technicznym w zakresie informatyki i mikroform w resorcie spraw wewnętrznych oraz opiniowanie potrzeb jednostek resortu na sprzęt w tym zakresie. (dowód: Zarządzenie nr (...)).

Natomiast zgodnie z załącznikiem nr 10 zarządzenia Nr (...) Dyrektora Biura „C” MSW, dotyczącym zakresu działania Wydziału IX Biura „C” (sygn. (...)) podstawowymi zadaniami Wydziału IX było: wspieranie działań informacyjnych jednostek ewidencji operacyjnej resortu spraw wewnętrznych w drodze adaptacji i zastosowanie dla celów ewidencyjnych elektronicznej techniki obliczeniowej.

Pełniąc służbę w (...) ubezpieczona realizowała dotychczasowe zadania, pracując faktycznie nadal przy tym samym stanowisku pracy. Nadal zajmowała się tworzeniem narzędzi informatycznych dla (...), które umożliwiały informatyzację całego resortu, w tym (...). Pracowała również przy wdrożeniu programów informatycznych w (...). Ubezpieczona była też odpowiedzialna za koordynację prac mających na celu standaryzację graficznej prezentacji automatycznych badań statystycznych.

Odwołująca się nie pozyskiwała ani nie pracowała na danych, które gromadziło (...). W codziennej pracy, poza okresami wdrożeń, nie miała do nich dostępu.

E. B. w okresie od 1-31 sierpnia 1980 r. ponownie korzystała z urlopu bezpłatnego sprawując opiekę nad dzieckiem.

Z dniem 1 października 1984 r. ubezpieczona została przeniesiona na własną prośbę do pełnienia służby w (...) i mianowana na stanowisko inspektora (...), a następnie – 1 września 1985 r. – objęła stanowisko inspektora (...), zaś 1 marca 1989 r. – stanowisko starszego inspektora na wolnym etacie specjalisty (...)” w (...), gdzie pracowała do 31 lipca 1990 r.

Zgodnie z Zarządzeniem nr (...) Ministra Spraw Wewnętrznych z 2 września 1985 r. w sprawie zakresu działania i organizacji Biura „B” MSW jednostka ta odpowiedzialna była za organizowanie, prowadzenie całokształtu działań w zakresie obserwacji, dokonywania wywiadów-ustaleń oraz wstępnego rozpracowania i zabezpieczenia operacyjnego dyplomatów, cudzoziemców i innych osób zleczanych do kontroli obserwacyjnej, zwanych figurantami, w ich miejscach zamieszkania i obiektach czasowego pobytu, dla potrzeb jednostek operacyjnych MSW. Do zakresu Biura „B” należało m.in.: prowadzenie tajnej obserwacji przez wywiadowców podlegających konspiracji osobistej, prowadzenie działań obserwacyjnych oraz koordynowanie tych działań na terenie kraju w stosunku do figurantów, zabezpieczenie operacyjne ustalonych hoteli wykorzystywanych najczęściej przez cudzoziemców. Do zlecenia prac realizowanych przez Biuro „B” upoważnione były m.in.: Departamenty I, II, III, IV, V, VI, i Kadr, Biura: Studiów SB, Śledcze, Kryminalne, d/w z Przestępstwami Gospodarczymi i Dochodzeniowo – Śledcze, Zarząd Ochrony Funkcjonariuszy, Zarząd Wojskowej Służby Wewnętrznej, Zarząd Zwiadu WOP.

W (...) ubezpieczona zajmowała się nadal pracami informatycznymi, związanymi z wdrożeniem w tej jednostce systemu informatycznego i elektronicznej techniki obliczeniowej. Zadaniem ubezpieczonej było również przeszkolenie pracowników tej jednostki do pracy z komputerem.

E. B. po 31 lipca 1990 r. kontynuowała służbę w (...) nadal zajmując się zagadnieniami z zakresu programowania.

Odwołująca się we wskazanym wyżej okresie służby kolejno w (...), (...) oraz w (...) nie była szkolona do pracy operacyjnej ani nie wykonywała żadnych czynności operacyjnych. Nie pozyskiwała ani nie współpracowała z tajnymi współpracownikami czy osobowymi źródłami informacji. Nie podejmowała ani nie była uczestnikiem działań przeciwko kościołowi, opozycji, związkom zawodowym, lub innym organizacjom działającym na rzecz demokratyzacji życia w Polsce. Nie toczyły się w stosunku do niej żadne postępowania prowadzone przez (...) czy prokuraturę dotyczące naruszenia praw i wolności człowieka. Nie toczyły się też żadne postępowania dyscyplinarne dotyczące ewentualnego nadużycia przez nią uprawnień.

Decyzją organu emerytalno-rentowego z 25 listopada 1991 r. przyznano odwołującej się prawo do emerytury policyjnej. Ustalona emerytura z tytułu wysługi lat wyniosła 46% podstawy wymiaru, tj. kwotę 1.805.462 zł.

W związku z nowelizacją ustawy zaopatrzeniowej, dokonaną ustawą z 23 stycznia 2009 r. i przebiegiem służby ubezpieczonej, decyzją Dyrektora ZER MSWiA z 15 października 2009 r. i z 17 grudnia 2009 r., nr (...), obniżono wysokość emerytury policyjnej E. B.. Na skutek odwołań wniesionych przez ubezpieczoną, Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z 27 lipca 2010 r., w sprawie o sygn. akt XIII U 23297/09 oddalił odwołanie od decyzji z 15 października 2009 r., zaś wyrokiem z 25 kwietnia 2013 r. w sprawie XIII U 12006/10, uchylonym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 27 marca 2015 r., III AUa 1670/13, odwołanie od decyzji z 17 grudnia 2009 r. odrzucił.

W związku z wejściem w życie ustawy z 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2016 r. poz. 2270) organ rentowy otrzymał informację z (...) o przebiegu służby odwołującej się, w okresie od 29 października 1974 r. do 31 lipca 1990 r. jako służby na rzecz totalitarnego państwa.

Wobec powyższego Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. zaskarżoną decyzją z 20 lipca 2017 r. (ozn. (...)) dokonał ponownego ustalenia wysokości emerytury policyjnej E. B., określając ją od 1 października 2017 r. na kwotę 1.528,34 zł.

Wskaźnik podstawy wymiaru emerytury odwołującej się za okres służby na rzecz totalitarnego państwa obniżono do 0% podstawy wymiaru za każdy rok we wskazanym okresie i 2,6% podstawy wymiaru – za każdy rok służby lub okresów równorzędnych ze służbą, co skutkowało ustaleniem wysokości świadczenia na poziomie 31,20% podstawy wymiaru, we wskazanej wyżej kwocie.

Przed wydaniem powyższej decyzji wysokość policyjnej emerytury ubezpieczonej określona decyzją z 27 lutego 2017 r. wynosiła 2.068,65 zł brutto, począwszy od 1 marca 2017 r.

Przywołany stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, w aktach rentowych, w aktach osobowych odwołującej się nadesłanych przez (...), a także na podstawie zeznań odwołującej się – w zakresie w jakim dotyczyły wykonywanych przez nią czynności. Sąd pierwszej instancji zważył, że treść dokumentów nie była kwestionowana przez żadną ze stron co do faktycznego przebiegu służby odwołującej się. Jeśli chodzi o zeznania odwołującej się to obdarzył walorem wiarygodności, ponieważ były spójne wewnętrznie, a nadto znajdowały odzwierciedlenie w treści akt osobowych i dowodów z dokumentów. Sąd pierwszej instancji zauważył, że w toku postępowania pełnomocnik organu rentowego, choć zgłaszał wniosek dowodowy w zakresie zwrócenia się do (...) o potwierdzenie prawidłowości wystawienia informacji o przebiegu służby odwołującej się, to w istocie nie wywodził, aby odwołująca się dopuszczała się czynów związanych z naruszeniem podstawowych praw i wolności człowieka. Sąd pominął zatem wniosek pozwanego w tym zakresie, bowiem przebieg służby E. B. można było odtworzyć i ustalić na podstawie jego akt osobowych udostępnionych przez (...).

Przy tych ustaleniach Sąd Okręgowy uznał odwołanie za zasadne.

Sąd Okręgowy przyjął, że kluczowa dla rozstrzygnięcia jest wykładnia zwrotu „służby na rzecz państwa totalitarnego”, którym ustawodawca posłużył się w art. 13b ustawy zaopatrzeniowej. W tym zakresie podzielił stanowisko Sądu Najwyższego, które zostało zaprezentowane w uchwale z 16 września 2020 r. (III UZP 1/20), że zwrot „na rzecz” użyty w art. 13b ustawy zaopatrzeniowej należy interpretować z punktu widzenia wykładni językowej jako działanie podejmowane „na korzyść” państwa totalitarnego. To zaś wymaga wszechstronnego zbadania wszystkich okoliczności sprawy, a przede indywidualnych czynów danego funkcjonariusza oraz ich weryfikacji pod kątem godzenia w prawa i wolności człowieka, stąd konieczne było zbadanie, jakie konkretne czynności wykonywał funkcjonariusz i czy mają one znamiona działalności na rzecz państwa totalitarnego.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe nie doprowadziło do zgromadzenia dowodów pozwalających na stwierdzenie, że odwołująca się faktycznie pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa. Sąd Okręgowy zauważył, że choć odwołująca się pełniła służbę w jednostkach wymienionych w art. 13b ustawy zaopatrzeniowej, to jej służba nie stanowiła służby na rzecz totalitarnego państwa w rozumieniu przywołanych wyżej przepisów. Zdaniem Sądu Okręgowego nie ma dowodów, że odwołująca się wypełniała zadania Służby Bezpieczeństwa, zmierzające do realizacji funkcji państwa totalitarnego, czy zajmowała się zwalczaniem opozycji demokratycznej, związków zawodowych, stowarzyszeń, kościołów i związków wyznaniowych, łamaniem prawa do wolności słowa i zgromadzeń, prawa do życia, wolności, własności i bezpieczeństwa obywateli. Praca E. B. miała bowiem głównie ekspercko-techniczny charakter. Odwołująca się zajmowała się programowaniem i

opracowywaniem systemów informatycznych na potrzeby resortu spraw wewnętrznych w tym (...), (...) i (...). Odwołująca się wykonywała też analogiczne prace na potrzeby innych, zewnętrznych jednostek resortu. Praca odwołującej się wpisywała się w przebiegający ówczesnie proces informatyzacji resortu spraw wewnętrznych, a docelowo całej administracji. Nie była ona zatem nacechowana ideologicznie, ale stanowiła realizację zadań o charakterze specjalistyczno-analitycznym, w celu usprawnienia działania państwa jako takiego, niezależnie od ustroju. Za powyższą oceną przemawia choćby fakt, że pewna część opracowywanych w tamtym okresie systemów informatycznych i programów np. (...) jest wykorzystywana również obecnie. Sąd pierwszej instancji dodatkowo zaznaczył, że rola odwołującej się ograniczała się jedynie do opracowania odpowiednich narzędzi informatycznych w postaci programów lub modułów do oprogramowania. W związku z powyższym jej zadania nie wiązały się z pozyskiwaniem czy korzystaniem z danych gromadzonych przez jednostki resortu spraw wewnętrznych, w tym (...) lub (...). E. B. nie zajmowała stanowisk kierowniczych i nie miała też wpływu na to w jaki ostatecznie sposób, ani czy w ogóle opracowane przez nią programy, zostaną wykorzystane. Odwołująca się wykonując zlecone jej zadania nie pracowała operacyjnie i nie była w tym celu szkolona.

Sąd Okręgowy zauważył również, że nie można – oceniając służbę odwołującej się – pominąć faktu, że E. B., w związku z urodzeniem dziecka, od 12 października 1978 r. do 15 lutego 1979 r., korzystała z urlopu macierzyńskiego, zaś od 1 czerwca 1979 r. do 31 sierpnia 1979 r. i od 1 sierpnia 1980 r. do 31 sierpnia 1980 r. – z urlopu bezpłatnego celem opieki nad dzieckiem. W tym okresie bowiem ubezpieczona nie wykonywała żadnych obowiązków służbowych.

Zgodnie z treścią uchwały Nr 13 Rady Ministrów w sprawie bezpłatnych urlopów dla matek pracujących, opiekujących się małymi dziećmi z 14 stycznia 1972 r. (M.P. Nr 5, poz. 26), pracownica, zatrudniona w danym zakładzie pracy co najmniej 12 miesięcy, mogła wystąpić do zakładu o udzielenie jej po zakończeniu urlopu macierzyńskiego nieprzerwanego urlopu bezpłatnego w wymiarze do 3 lat, w celu umożliwienia jej sprawowania opieki nad dzieckiem, najdłużej jednak do ukończenia przez nie 4 lat życia (§ 1). Zgodnie natomiast z § 6 powyższej regulacji pracownica korzystająca z urlopu bezpłatnego zachowuje po powrocie do pracy ciągłość pracy, to jest okres pracy przed urlopem bezpłatnym podlega wliczeniu do okresu pracy po zakończeniu tego urlopu w zakresie wszelkich uprawnień uzależnionych od ciągłości pracy w danym zawodzie lub służbie bądź w szczególnych warunkach, od których zależy nabycie tych uprawnień. Okresy urlopu bezpłatnego w wymiarze nie przekraczającym 6 lat uważa się za okres zatrudnienia w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach. Wskazane wyżej okresy opieki nad dzieckiem należy zatem, zdaniem Sądu Okręgowego, traktować jako okresy pozostawania w stosunku służbowym, w których funkcjonariusz nie pełnił służby będąc zwolnionym z jej świadczenia.

Mając na uwadze wskazaną wyżej wykładnię pojęcia „służby na rzecz totalitarnego państwa” nie ma, zdaniem Sądu pierwszej instancji, podstaw aby przyjąć, że odwołująca się pełniła taką służbę w okresie urlopów przeznaczonych na opiekę nad dzieckiem, skoro nie realizowała w tym czasie żadnych zadań służbowych.

Zdaniem Sądu Okręgowego, za prawidłowością powyższej oceny przemawia również to, że odwołująca się po 31 lipca 1990 r. służyła w demokratycznym państwie – w (...), realizując do dnia przejścia na emeryturę zadania identyczne (z zakresu informatyzacji) z tymi, wykonywanymi przed 1 sierpnia 1990 r.

W niniejszym przypadku brak było zatem przesłanek do redukcji wysokości świadczenia odwołującej się w oparciu o art. 15 c w zw. z art. 13b omawianej ustawy. Jak już bowiem wyżej wskazano, aby przypisać ubezpieczonej służbę na rzecz totalitarnego państwa, konieczny jest nie tylko fakt służby w jednostce wymienionej w art. 13b ustawy, ale także wykonywanie skonkretyzowanych czynności w ramach tej służby, wskazujących na bezpośrednie zaangażowanie przy realizowaniu zadań i funkcji państwa totalitarnego – co w okolicznościach niniejszej sprawy nie miało miejsca.

Sąd Okręgowy dodał, że ingerencja w wysokość świadczenia emerytalnego ubezpieczonej w związku z tym samym okresem służby została dokonana po raz drugi. Tymczasem, jak wskazał Sąd Najwyższy we wspomnianej uchwale 7 sędziów, „o ile ustawa z 2009 r. dotyczyła w istocie specjalnych przywilejów emerytalnych, obniżając je do wskaźnika liczonego jak okres nieskładkowy, a więc usprawiedliwiała ingerencję w prawa niesłusznie nabyte in gremio, o tyle wtórna redukcja tych samych świadczeń za pomocą iluzorycznego procesu sądowego nie broni się

w systemie demokratycznego państwa prawnego”. Sąd Najwyższy podkreślił również, że „tego rodzaju operacja przybiera charakter represyjny i realizuje te same cele co poprzednio (odebranie ponownie praw niesłusznie nabytych przez zmniejszenie wskaźnika podstawy wymiaru do zera) przez ten sam środek prawny, a to może prowadzić do wniosku o naruszeniu zasady „ne bis in idem”.

Odnosząc się natomiast do zawartych w odwołaniu zarzutów natury konstytucyjnej Sąd Okręgowy wskazał, że postanowieniem z 24 stycznia 2018 r., wydanym w sprawie o sygn. akt XIII 1U 326/18, zwrócił się do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym dotyczącym zgodności z Konstytucją RP analogicznych przepisów ustawy, zastosowanych przez organ rentowy w decyzji zaskarżonej odwołaniem innego uprawnionego do emerytury na podstawie przepisów ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym (tj. art. 15c, art. 22a, art. 13 ust. 1 lit. 1c w zw. z art. 13b) oraz innych przepisów ustawy z 16 grudnia 2016 r. o zmianie ww. ustawy (art. 1 i art. 2). Zdaniem Sądu Okręgowego nowelizacja ustawy zaopatrzeniowej, jak też wydane na jej podstawie decyzja, budzi bowiem uzasadnione wątpliwości, co do zgodności z zasadą godności jednostki, zasadą rządów prawa, zasadą równości, zasadą proporcjonalności oraz z zasadą sądowego wymiaru sprawiedliwości. Ustawa zaopatrzeniowa wprowadza bowiem w art. 13b oraz art. 15c rodzaj odpowiedzialności zbiorowej i swoim zakresem podmiotowym obejmuje, bez wyjątków, wszystkich byłych funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa, niezależnie od ich postawy patriotycznej, etycznej i moralnej, rodzaju wykonywanych czynności, czy zajmowanego stanowiska. Zastosowanie nowego wskaźnika emerytury i renty miało bowiem zastosowanie automatycznie, bez uwzględnienia charakteru faktycznie wykonywanych obowiązków oraz pełnionej funkcji przez odwołującą się.

Na skutek tego pytania prawnego zainicjowane zostało przed Trybunałem Konstytucyjnym postępowanie, które nadal pozostaje niezakończony. Dalsze oczekiwanie na wyrok Trybunału Konstytucyjnego byłoby nie do pogodzenia z konstytucyjnymi uprawnieniami strony odwołującej do rozpoznania jej sprawy bez zbędnej zwłoki (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, jak również z uprawnieniem wynikającym z art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności). Dlatego też Sąd pierwszej instancji wydał w sprawie rozstrzygnięcie.

W świetle powyższego Sąd Okręgowy, powołując się na treść ww. uchwały Sądu Najwyższego i po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, doszedł do wniosku, że brak jest dowodów na to, aby odwołująca się pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa i dopuściła się przed 1 sierpnia 1990 r. działań wymierzonych przeciwko opozycji demokratycznej, związkom zawodowym, stowarzyszeniom, kościołom, łamania prawa do wolności słowa i zgromadzeń, prawa do życia, wolności, własności i bezpieczeństwa obywateli, będących podstawowymi prawami i wolnościami człowieka, wobec czego uznał, że brak było przesłanek do redukcji wysokości świadczenia emerytalnego E. B..

Od powyższego wyroku apelację wniósł Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, zaskarżając go w części, tj. w pkt 1 i 2 tego wyroku oraz zarzucając Sądowi Okręgowemu:

naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

art. 15c ust. 1-3 ustawy zaopatrzeniowej przez ich niezastosowanie i nieuprawnione przyjęcie, że odwołująca się nie powinna podlegać rygorom przewidzianym w tych przepisach, pomimo że spełnia przesłanki w tych przepisach określone;

art. 13b ust. 1 pkt 5 lit. d tiret 1, 2 i 3 ww. ustawy przez błędną wykładnię i niezastosowanie i błędne uznanie, że odwołująca się nie pełniła służby na rzecz totalitarnego państwa w formacjach i instytucjach wskazanych w tych przepisach;

art. 13b ust. 1 pkt 5 lit. d tiret 1, 2 i 3 ww. ustawy przez błędną wykładnię i niezastosowanie i błędne uznanie, że wypełnianie zadań Służby Bezpieczeństwa odnosi się do służby funkcjonariusza, a nie jednostek, w których pełnił on służbę błędną wykładnię i niezastosowanie i błędne uznanie, że samo określenie miejsca pracy i okresu pełnienia

służby, zawarte w informacji o przebiegu służby, jest niewystarczającym powodem obniżenia funkcjonariuszowi świadczenia, podczas gdy jedynym kryterium służby na rzecz totalitarnego państwa, jest kryterium formalne;

art. 13b ust. 1 pkt 5 lit. d tiret 1, 2 i 3 ww. ustawy przez błędną wykładnię i niezastosowanie i błędne uznanie, że wypełnianie zadań Służby Bezpieczeństwa odnosi się do służby funkcjonariusza, a nie jednostek, w których pełnił on służbę;

art. 13a ust. 5 ustawy zaopatrzeniowej przez jego niezastosowanie;

sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zgromadzonego materiału dowodowego, podczas gdy z informacji o przebiegu służby, której wystawcą jest (...) wynika, że strona odwołująca się pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b ustawy emerytalnej;

naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia, tj.:

art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. przez bezpodstawne przeniesienie na pozwanego ciężaru dowodu oraz zarzucenie braku odpowiedniej inicjatywy dowodowej, podczas gdy to na odwołującej się spoczywał ciężar dowodu, zaś pozwany zaoferował Sądowi informację o przebiegu służby, której wystawcą jest (...), a potwierdzającą służbę odwołującej się na rzecz totalitarnego państwa

art. 252 k.p.c. przez zakwestionowanie przez Sąd oświadczenia (...), pomimo braku udowodnienia przez odwołującą się okoliczności przeciwnych;

art. 233 § 1 k.p.c., przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów.

W oparciu o te zarzuty organ wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części, tj. w pkt 1 i 2 tego wyroku i oddalenie odwołania oraz zasądzenie od odwołującej się kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za obie instancje; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi decyzję w zakresie zasądzenia na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za pierwszą instancję.

W odpowiedzi na apelację odwołująca się wniosła o jej oddalenie w całości oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz odwołującej się kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

W ocenie Sądu Odwoławczego Sąd pierwszej instancji w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe, a poczynione ustalenia faktyczne (zawarte w wyodrębnionej redakcyjnie części uzasadnienia zaskarżonego wyroku) nie są wadliwe i znajdują odzwierciedlenie w treści przedstawionych w sprawie dowodów. Sąd Apelacyjny ustalenia Sądu Okręgowego przyjmuje jako własne, czyniąc je częścią uzasadnienia własnego wyroku.

Przechodząc do zarzutów dotyczących podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, których zasadność ma wpływ na trafność zastosowania przez Sąd pierwszej instancji przepisów prawa materialnego, należy zauważyć, że organ rentowy zarzucił Sądowi pierwszej instancji w apelacji naruszenie szeregu przepisów: art. 252 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c., art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c., art. 13a ust. 5 ustawy zaopatrzeniowej, jak również podniósł zarzut sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z treścią zgromadzonego materiału dowodowego.

Oceniając te zarzuty Sąd Apelacyjny podnosi, że zarzut przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów (zarzut uchybienia art. 233 § 1 k.p.c.) został sformułowany wadliwie. Z kolei zarzuty naruszenia art. 252 k.p.c., art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c., art. 13a ust. 5 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu

Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin; Dz.U. z 2023 r. poz. 1280 ze zm., zwanej dalej ustawą zaopatrzeniową) oraz zarzut sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z treścią zgromadzonego materiału dowodowego opierają się na podważaniu zapatrywania Sądu pierwszej instancji co do wartości dowodowej informacji o przebiegu służby, której wystawcą był (...) Jest to kierunek błędny z dwóch przyczyn: po pierwsze – sąd powszechny rozpoznający odwołanie od decyzji organu rentowego nie jest związany treścią tej informacji (w przeciwieństwie do organu), a po drugie – istota problemu w niniejszej sprawie sprowadza się przede wszystkim do oceny poprawności zastosowania wykładni regulacji materialnoprawnych.

Trzeba przypomnieć, że zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem, przepis art. 233 § 1 k.p.c. może zostać naruszony w wyniku nieuwzględnienia przez sąd przy ocenie poszczególnych dowodów zasad logicznego rozumowania, doświadczenia życiowego, całokształtu zebranego materiału dowodowego, czy też na skutek przeprowadzenia określonych dowodów niezgodnie z zasadami procedury cywilnej, na przykład niezgodnie z zasadą bezpośredniości. Postawienie zarzutu naruszenia omawianego przepisu prawa procesowego wymaga zatem wskazania przez skarżącego konkretnych zasad, które naruszył sąd przy ocenie określonych dowodów (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 16 grudnia 2005 r., sygn. III CK 314/05; z 13 października 2004 r., sygn. III CK 245/04). W orzecznictwie podkreśla się przy tym, że przepis ten reguluje jedynie kwestię oceny wiarygodności i mocy (wartości) dowodowej przeprowadzonych w sprawie dowodów, a nie poczynionych ustaleń faktycznych, czy wyprowadzonych z materiału dowodowego wniosków. Uchybienia w tym zakresie winny się skonkretyzować na zarzucie sprzeczności ustaleń faktycznych z materiałem dowodowym (wyrok Sądu Najwyższego z 25 listopada 2003 r., sygn. II CK 293/02). Nadto, prawidłowo skonstruowany zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga od apelującego wskazania, które dowody, w jakim zakresie i dlaczego zostały przez sąd ocenione z naruszeniem zasady swobodnej oceny dowodów i w konsekwencji, które ustalenia faktyczne są wadliwe i jakie powinny być ustalenia prawidłowe, ewentualnie jakich ustaleń zabrakło w zaskarżonym wyroku. Z całą pewnością postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie może polegać na zaprezentowaniu przez skarżącego stanu faktycznego, ustalonego przez niego na podstawie własnej oceny dowodów, a z taką sytuacją mamy do czynienia w rozpatrywanej sprawie. Apelacja organu rentowego nie odpowiada przedstawionym wyżej wymogom w zakresie prawidłowo skonstruowanego zarzutu naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. i w istocie stanowi wyłącznie subiektywną polemikę skarżącego z wyczerpująco umotywowanym stanowiskiem Sądu pierwszej instancji co do oceny materiału dowodowego. Zarzut ten jest zatem bezzasadny i świadczy wyłącznie o dezaprobachie stanu faktycznego ustalonego na podstawie zgromadzonego przez Sąd Okręgowy materiału dowodowego tylko z tej przyczyny, że nie jest on zgodny ze stanowiskiem skarżącego.

W odniesieniu do pozostałych zarzutów (zarzuty naruszenia art. 252 k.p.c., art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c., art. 13a ust. 5 ustawy zaopatrzeniowej oraz zarzut sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z treścią zgromadzonego materiału dowodowego) trzeba wskazać, że informacja o przebiegu służby odwołującej się, przedstawiona przez (...), nie jest dla sądu powszechnego prowadzącego sprawę z zakresu ubezpieczeń społecznych wiążąca. Słusznie zwrócił na to uwagę Sąd pierwszej instancji. Kontrola zaskarżonych decyzji organów rentowych polega przede wszystkim na możliwości przeprowadzenia niczym nieograniczonego postępowania dowodowego przez sąd powszechny w zakresie faktów stanowiących podstawę ich wydania. Za słusnością tego stanowiska przemawia utrwalone od lat orzecznictwo sądów powszechnych i Sądu Najwyższego. Przypomnieć należy, że już w postanowieniu Sądu Najwyższego z 9 grudnia 2011 r. (sygn. II UZP 10/11) wyrażono stanowisko, że sąd powszechny, rozpoznający sprawę w wyniku wniesienia odwołania od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ponownego ustalenia (obniżenia) wysokości emerytury policyjnej byłego funkcjonariusza Służby Bezpieczeństwa, nie jest związany treścią informacji o przebiegu służby w organach bezpieczeństwa państwa przedstawionej przez (...) zarówno co do faktów (ustalonego w tym zaświadczeniu przebiegu służby), jak i co do kwalifikacji prawnej tych faktów (zakwalifikowania określonego okresu służby jako służby w organach bezpieczeństwa państwa). Związanie to obejmuje jedynie organ emerytalny, który przy wydawaniu decyzji musi kierować się danymi zawartymi w informacji o przebiegu służby. Ustalenia faktyczne i interpretacje prawne (...) nie mogą natomiast wiązać sądu - do którego wyłącznej kompetencji należy ustalenie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia w przedmiocie prawa do świadczeń emerytalno-rentowych i ich wysokości oraz odpowiednia kwalifikacja prawna ustalonych faktów. Kwestia ta w

rozpoznawanej sprawie ma wprawdzie znaczenie drugorzędne, gdyż zważywszy na przebieg postępowania sądowego należy przyjąć, że nie było między stronami sporu co do rzeczywistego przebiegu służby odwołującej się, zajmowanych stanowisk i pełnionych funkcji w jednostkach totalitarnego państwa, w których był zatrudniony. Odnosząc się do tego zarzutu należy przywołać także ugruntowany i trafny pogląd, przypomniany przez Sąd Najwyższy m.in. w uchwale z 16 września 2020 r. (sygn. III UZP 1/20), że w orzecznictwie wykrystalizował się zasługujący na aprobatę pogląd, że informacja o przebiegu służby nie jest władczym przejawem woli organu administracji publicznej. Oznacza to, że sąd ma obowiązek oceny całego materiału dowodowego łącznie z treścią informacji (...), która może być podważana. W kwestii tej zwrócono uwagę na ograniczone możliwości odniesienia się do treści informacji przez osobę, której ta informacja dotyczy, skoro w czasie jej sporządzenia nie ma ona żadnego na nią wpływu. Funkcjonariusz, którego informacja dotyczy nie może w ramach procedury jej sporządzania, złożyć wniosków dowodowych, przedstawić twierdzeń, które mogłyby wpłynąć na jej treść. Nie ma także trybu administracyjnego zaskarżenia takiej informacji, jej zakwestionowania, poddania kontroli choćby formalnej. Zagadnienie to było przedmiotem oceny Trybunału Konstytucyjnego, który w uzasadnieniu wyroku z 24 lutego 2010 r. (sygn. K 6/09), a także w motywach wyroku z 11 stycznia 2012 r. (sygn. K 36/09) wyjaśnił, że kontrola informacji o przebiegu służby wydawanej przez (...), została połączona z prawem zaskarżenia decyzji organu emerytalnego, a w konsekwencji z prawem do rozpoznania istoty sprawy przez sąd powszechny. Nie sposób zatem uznać, że ustawodawca pozbawił osoby, których dotyczy kwestionowana regulacja, prawa sądowej kontroli informacji sporządzonej przez (...). Informacja o przebiegu służby jest oświadczeniem wiedzy i nie rozstrzyga konkretnej sprawy administracyjnej, ma charakter stricte informacyjny i stanowi jedynie urzędowe potwierdzenie faktów, wynikających z akt osobowych funkcjonariusza. Władczym rozstrzygnięciem wobec skarżącego jest decyzja organu emerytalnego w przedmiocie ustalenia wysokości świadczenia, która podlega kontroli sądowej przed sądem powszechnym, który rozpoznając sprawę, jest uprawniony do weryfikacji informacji (...) w postępowaniu dowodowym przy zastosowaniu przepisów postępowania cywilnego. Każdy istotny fakt w postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych może być dowodzony wszelkimi środkami dowodowymi, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Ukształtowane wieloletnią praktyką orzecznictwo Sądu Najwyższego jednoznacznie akceptuje takie rozwiązanie, że okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi w Kodeksie postępowania cywilnego (wyroki: z 14 czerwca 2006 r., sygn. I UK 115/06, z 9 kwietnia 2009 r., sygn. I UK 316/08, z 16 czerwca 2011 r., sygn. III UK 213/10, z 11 sierpnia 2016 r., sygn. II UK 323/15, z 11 października 2016 r., sygn. I UK 356/15), zaś art. 247 k.p.c., wprowadzający ograniczenia dowodzenia zeznaniami świadków przeciwko osnowie lub ponad osnowę dokumentu obejmującego czynność prawną, nie ma zastosowania w tych sprawach (wyrok z 16 czerwca 2016 r., sygn. III PK 139/15). Oznacza to, że formalne badanie dokumentów, co do których nie istnieje inna procedura pozwalająca zwalczać ustalenia faktyczne czy też umożliwiającą wykazanie rzetelnego wykonywania zadań i obowiązków w okresie służby, nie realizuje prawa podstawowego do sprawiedliwego procesu, które musi być zagwarantowane nawet w przypadku braku stosownych przepisów dotyczących tego postępowania (wyrok TS z 22 marca 2000r., C-7/98, D. Krombach v. A. Bamberški). Skoro sądu powszechnego nie wiąże informacja o przebiegu służby, to w razie stosownego zarzutu przeciwko osnowie tej informacji, sąd jest zobowiązany do rekonstrukcji jej przebiegu w konkretnym wypadku.

Odwołujący się ma prawo zwalczać fakty, wynikające z informacji (...), które podlegają swobodnej ocenie Sądu, zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c., w szczególności co do długości okresu pełnienia służby, jej historycznego umiejscowienia w okresie od 22 lipca 1944 r. do 31 lipca 1990 r., charakteru, miejsca pełnienia służby, zajmowanych stanowisk czy stopni służbowych. Sąd Najwyższy w ww. uchwale z 16 września 2020 r. (sygn. III UZP 1/20) a także wypowiedzi doktryny zwracają uwagę na to, że podczas weryfikacji przebiegu służby należy sięgać do opinii służbowych funkcjonariuszy (B. Jaworski: System opiniowania funkcjonariuszy służb mundurowych, 2019 nr 87, s. 105).

Przechodząc do oceny podstawy materialnoprawnej rozstrzygnięcia (i zarzutów naruszenia prawa materialnego) przypomnieć należy, że przedmiotem sporu jest wysokość przyznanego odwołującej się świadczenia z zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy, obniżonego począwszy od 1 października 2017 r. na podstawie decyzji organu emerytalnego z 20 lipca 2017 r.

Na mocy ustawy z 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2016r. poz. 2270) ustawodawca wprowadził do porządku prawnego kolejną (po ustawie z 23 stycznia 2009 r.) regulację dającą podstawę do obniżenia emerytur, a także rent osobom, które pełniły służbę w organach bezpieczeństwa państwa. Ustawa nowelizująca, definiując w dodanym do nowelizowanej ustawy zaopatrzeniowej art. 13b nowe pojęcie „służby na rzecz państwa totalitarnego” – zgodnie z przepisem 13b ust. 1 za służbę na rzecz totalitarnego państwa uznaje się służbę od 22 lipca 1944 r. do 31 lipca 1990 r. w wymienionych w tym przepisie cywilnych i wojskowych instytucjach i formacjach, obniżyła świadczenia emerytalne, przyjmując w art. 15c, że w przypadku osoby, która pełniła „służbę na rzecz totalitarnego państwa”, i która pozostawała w służbie przed 2 stycznia 1999 r., emerytura wynosi: 0% podstawy wymiaru – za każdy rok „służby na rzecz totalitarnego państwa” oraz 2,6 % podstawy wymiaru – za każdy rok służby lub okresów równorzędnych ze służbą, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, la oraz 2-4 ustawy zaopatrzeniowej. Jednocześnie ustawodawca wprowadził ograniczenie, zgodnie z którym wysokość emerytury ustalonej zgodnie z art. 15c ust. 1 i 2 nie może być wyższa niż miesięczna kwota przeciętnej emerytury wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszonej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, przy czym w 2017 r. była to kwota 2.069,02 zł. Powyższa regulacja spowodowała także niemożność uwzględnienia ponad wyznaczony przez ustawodawcę limit, przy obliczaniu emerytury, okresów zatrudnienia poza służbą mundurową i innych, o których mowa w art. 14 ustawy emerytalnej, które dotychczas doliczano do wysługi emerytalnej i podwyższały one emeryturę o 1,3% podstawy jej wymiaru.

Należy zwrócić uwagę, że celem ustawy z 16 grudnia 2016 r., nowelizującej ustawę zaopatrzeniową, była likwidacja przywilejów emerytalnych funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa uzyskanych przez nich z tytułu służby na rzecz totalitarnego państwa. Jak wynika z preambuły ustawy nowelizującej z 2009 r., obniżającej po raz pierwszy część przywilejów emerytalnych funkcjonariuszy służby bezpieczeństwa, system władzy komunistycznej opierał się głównie na rozległej sieci organów bezpieczeństwa państwa, spełniającej w istocie funkcje policji politycznej, stosującej bezprawne metody, naruszającej podstawowe prawa człowieka, zwalczającej organizacje i osoby broniące niepodległości i demokracji, przy jednoczesnym wyjęciu sprawców spod odpowiedzialności i rygorów prawa. Dostrzeżono wówczas, że funkcjonariusze organów bezpieczeństwa pełnili swoje funkcje bez ponoszenia ryzyka utraty zdrowia lub życia, korzystając przy tym z licznych przywilejów materialnych i prawnych w zamian za sprzeniewierzenie się wartościom niepodległościowym, wolnościowym i demokratycznym oraz udział w utrwalaniu nieludzkiego systemu władzy. W myśl art. 15b ust. 1 pkt 1 tej noweli (z 2009 r.) służba w określonych podmiotach została potraktowana jak okres nieskładkowy, to jest 0,7% podstawy wymiaru za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1994-1990, zaś w orzecznictwie jednoznacznie stwierdzono, że w ten sposób obniżone świadczenie może być niższe od 40% podstawy jego wymiaru, uznając równocześnie, że art. 15b ustawy nowelizującej z 2009 r. nie naruszył zasady równości lub proporcjonalności świadczeń, bowiem tak uzyskane przywileje nie podlegają ochronie z racji działań ukierunkowanych na zwalczanie przyrodzonych praw człowieka i tym samym funkcjonariusze nie mają prawa podmiotowego ani tytułu moralnego domagania się utrzymania przywilejów zaopatrzeniowych za okresy zniewalania dążeń niepodległościowych (uchwała Sądu Najwyższego z 3 marca 2011 r., sygn. II UZP 2/11). Na uprzywilejowanie w zakresie emerytalno-rentowym byłych funkcjonariuszy aparatu bezpieczeństwa składało się szereg elementów. Wynikało ono często już tylko z faktu wysokich uposażeń, jakie państwo komunistyczne zapewniało takim funkcjonariuszom, zwłaszcza tym, którzy wykazywali się gorliwością i dyspozycyjnością, ale również z ustalania świadczeń emerytalnych i rentowych na znacznie korzystniejszych zasadach, wynikających z ustawy zaopatrzeniowej, w stosunku do sposobu ustalania emerytur i rent zdecydowanej większości obywateli na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. O ile taki sposób ustalania świadczeń emerytalnych i rentowych dla funkcjonariuszy strzegących bezpieczeństwa państwa, obywateli i porządku publicznego w suwerennym i demokratycznym państwie jest zasadny, o tyle jest nie do przyjęcia w stosunku do byłych funkcjonariuszy pełniących służbę na rzecz totalitarnego państwa, a więc w organach i instytucjach, które systemowo naruszały przyrodzone prawa człowieka i rządu prawa. W przedmiocie utraty przez osoby pełniące służbę

w organach bezpieczeństwa państwa byłego reżimu komunistycznego uprzywilejowania w sferze praw emerytalnych wypowiedział się Europejski Trybunał Praw Człowieka, który w decyzji nr 15189/10 z 14 maja 2013 r. wskazał, że ustawa zmieniająca (z 23 stycznia 2009 r.) swoją treść normatywną nie narusza art. 3, art. 6 § 1 i 2, art. 7, art. 8 i art. 14 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka oraz art. 1 Protokołu nr 1 do tej Konwencji. ETPC potwierdził, że wszystkie zasady mające generalnie zastosowanie w sprawach na tle art. 1 Protokołu nr 1 mają również znaczenie w przypadku emerytur. W wymienionej decyzji wskazano, że ustawodawca krajowy wyposażony w bezpośrednią legitymację demokratyczną jest lepiej przygotowany do oceny, czy w danym kraju ze względu na jego wyjątkowe doświadczenie historyczne i polityczne interes publiczny wymagał przyjęcia określonych środków dekomunizacji, aby zapewnić większą sprawiedliwość społeczną albo stabilność demokracji. Równocześnie, władze krajowe, ze względu na bezpośrednią wiedzę o swoim kraju, były uprawnione do potępienia w wybranym przez siebie czasie i formie, instytucji lub działań z przeszłości, które zgodnie z historycznym doświadczeniem kraju odrzucały zasady demokracji, rządów prawa i praw człowieka. Europejski Trybunał Praw Człowieka wskazał że, „w celu zapewnienia większej sprawiedliwości systemu emerytalnego Państwo mogło w uprawniony sposób przyjąć środki mające na celu zakończenie uprzywilejowania emerytalnego uznawanego za niezasadne i nieuczciwie uzyskane”. Europejski Trybunał Praw Człowieka zaakceptował również stanowisko Trybunału Konstytucyjnego, który odrzucił argument, jakoby ustawa z 2009 r. służyła celom zemsty i kary zbiorowej. W ww. decyzji wskazano, że „zmniejszenie przywilejów emerytalnych osób, które przyczyniały się do utrzymywania władzy, lub które czerpały korzyści z opresyjnego ustroju, nie może być postrzegane jako forma kary. Emerytury w niniejszej sprawie zostały obniżone przez krajowe ciało ustawodawcze nie dlatego, że skarżący popełnili przestępstwo lub byli osobiście odpowiedzialni za naruszenia praw człowieka, lecz dlatego, że przywileje te zostały przyznane z powodów politycznych jako nagroda za usługi uznane za szczególnie pożyteczne dla komunistycznego Państwa. W rzeczy samej, zważywszy na powód ich przyznania oraz na sposób w jaki zostały nabyte, nie można na nie spojrzeć inaczej niż jak na rażącą niesprawiedliwość z punktu widzenia wartości stanowiących fundament Konwencji. W tym stanie rzeczy istnienie lub nieistnienie osobistej winy osób korzystających z takich nieuczciwych przywilejów nie ma znaczenia przy rozstrzygnięciu kwestii zgodności z art. 1 Protokołu nr 1.”

Powyższe argumenty pozostają aktualne w kontekście nowelizacji ustawy zaopatrzeniowej z 2016 r., skutkującej obniżeniem świadczeń z zaopatrzenia emerytalno-rentowego objętych nią funkcjonariuszy (art. 13b znowelizowanej ustawy zaopatrzeniowej). Jak wynika z uzasadnienia do projektu ustawy z 16 grudnia 2016 r. nowelizującej ustawę zaopatrzeniową, ustawa ta ma na celu wprowadzenie rozwiązań zapewniających w pełniejszym zakresie zniesienie przywilejów emerytalnych związanych z pracą w aparacie bezpieczeństwa PRL przez ustalenie na nowo świadczeń emerytalnych i rentowych osobom pełniącym służbę na rzecz totalitarnego państwa w okresie od 22 lipca 1944 r. do 31 lipca 1990 r. Zdaniem projektodawcy wprowadzone na gruncie ustawy dezubekizacyjnej z 2009 r. rozwiązania nie okazały się w pełni skuteczne, gdyż cel tej ustawy nie został osiągnięty w zakładanym zakresie. Wskazano, że przywileje emerytalne i rentowe takich funkcjonariuszy nie zasługują na ochronę prawną przede wszystkim ze względu na powszechne poczucie naruszenia w tym zakresie zasady sprawiedliwości społecznej. Podkreślić zatem należy, że obniżenie świadczeń może nastąpić wyłącznie w sytuacji ich nabycia z tytułu służby na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b ustawy zaopatrzeniowej, a nie jakiegokolwiek innej służby.

Sąd Okręgowy dokonując zmiany zaskarżonej w niniejszej sprawie decyzji organu rentowego z 20 lipca 2017 r. poza dokonaniem oceny charakteru tej służby w okresie wynikającym z informacji (...), zauważył, że nie można pominąć faktu, że E. B., w związku z urodzeniem dziecka, od 12 października 1978 r. do 15 lutego 1979 r., korzystała z urlopu macierzyńskiego, zaś od 1 czerwca 1979 r. do 31 sierpnia 1979 r. i od 1 sierpnia 1980 r. do 31 sierpnia 1980 r. – z urlopu bezpłatnego w celu sprawowania opieki nad dzieckiem. W tym okresie ubezpieczona nie wykonywała żadnych obowiązków służbowych, należy zatem uznać, że są to okresy opieki nad dzieckiem i należy potraktować je jako okresy pozostawania wprawdzie w stosunku służbowym, jednakże w których funkcjonariusz nie pełnił żadnych czynności w ramach służby, będąc zwolnionym z jej świadczenia.

W odniesieniu do pozostałego okresu (od 29 października 1974 r. do 11 października 1978 r., od 16 lutego 1979 r. do 31 maja 1979 r., od 1 września 1979 r. do 31 lipca 1980 r., od 1 września 1980 r. do 31 lipca 1990 r.) Sąd pierwszej

instancji wskazał, że choć odwołująca się pełniła w tym czasie służbę w jednostkach wymienionych w art. 13b ustawy zaopatrzeniowej, to jej służba nie stanowiła służby na rzecz totalitarnego państwa w rozumieniu przywołanych wyżej przepisów, gdyż nie ma dowodów na to, że odwołująca się wypełniała zadania Służby Bezpieczeństwa, zmierzające do realizacji funkcji państwa totalitarnego. W ocenie Sądu pierwszej instancji praca odwołującej się w tym czasie miała bowiem głównie charakter ekspercko-techniczny. Odwołująca się zajmowała się programowaniem i opracowywaniem systemów informatycznych na potrzeby resortu spraw wewnętrznych w tym (...), (...) i (...). Odwołująca się wykonując zlecane jej zadania nie pracowała operacyjnie i nie była w tym kierunku szkolona.

W ocenie Sądu Apelacyjnego stanowisko Sądu Okręgowego co do zasady zasługuje na aprobatę.

Jak wskazano wyżej, ustawą nowelizującą z 16 grudnia 2016 r. wprowadzono do ustawy zaopatrzeniowej art. 13b, zgodnie z którym za służbę na rzecz totalitarnego państwa uznaje się służbę pełnioną od 22 lipca 1944 r. do 31 lipca 1990 r. w wymienionych w tym przepisie cywilnych i wojskowych instytucjach i formacjach. W świetle art. 13b ust. 1 ustawy zaopatrzeniowej dla uznania, że mamy do czynienia ze służbą na rzecz totalitarnego państwa nie ma znaczenia charakter służby (tj. czy polegała ona na wykonywaniu bezpośrednich działań operacyjnych, represyjnych wobec współobywateli, czy innych), z zastrzeżeniem, że mieści się ona w zakresie przedmiotowym omawianej regulacji. Oznacza to konieczność powiązania obowiązków pełnionych przez funkcjonariusza w konkretnej jednostce, z wymienionymi w przepisie art. 13b ww. ustawy zadaniami tej jednostki.

Konieczne jest zatem ustalenie rzeczywistego pełnienia tej służby w tym znaczeniu, że funkcjonariusz faktycznie ma przypisane obowiązki w strukturze SB (jednostce wymienionej w art. 13b) i je wykonuje (przy wliczaniu do służby okresów zwykłych przerw wynikających z urlopów czy zwolnień lekarskich), co nie obejmuje sytuacji, w których funkcjonariusz, wbrew formalnemu angażowi, faktycznie pełni służbę w innej jednostce, nie wchodzącej w skład tych struktur.

Na gruncie niniejszej sprawy należy uznać, że aby służba odwołującej się mogła zostać zakwalifikowana jako służba pełniona na rzecz totalitarnego państwa konieczne jest stwierdzenie, że była pełniona w jednostce wykonującej „czynności operacyjno-techniczne niezbędne w działalności Służby Bezpieczeństwa”, co wynika literalnie z brzmienia art. 13b ust. 1 pkt 5 lit. d ustawy zaopatrzeniowej.

Z informacji o przebiegu służby odwołującej się z 4 maja 2017 r., nr (...), sporządzonej przez (...) wynikało, że pełniła ona służbę na rzecz totalitarnego państwa w okresie od 29 października 1974 r. do 31 lipca 1990 r. Analiza dokumentacji osobowej odwołującej się pozwala stwierdzić, że pełniła ona wówczas służbę w (...), następnie w (...) oraz w (...). Jednak mimo formalnego wykonywania służby w tych jednostkach, a więc w jednostkach opisanych kolejno (...), odwołująca się nie pełniła służby na rzecz totalitarnego państwa w rozumieniu tego przepisu, gdyż nie zostało wykazane, aby odwołująca się w czasie zatrudnienia w ww. jednostkach organizacyjnych MSW zajmowała się wykonywaniem czynności operacyjno-technicznych niezbędnych w działalności Służby Bezpieczeństwa.

Niezależnie od powyższego organ rentowy zupełnie pominął fakt, że odwołująca się po urodzeniu dziecka korzystała najpierw z urlopu macierzyńskiego (od 12 października 1978 r. do 15 lutego 1979 r.), a później z urlopu bezpłatnego udzielonego w celu opieki nad dzieckiem (od 1 czerwca 1979 r. do 31 sierpnia 1979 r. i od 1 sierpnia 1980 r. do 31 sierpnia 1980 r.).

Okresy te, z przyczyn oczywistych, nie mogły podlegać kwalifikacji jako służba na rzecz totalitarnego państwa, skoro ubezpieczona w okresach tych nie wykonywała żadnych obowiązków służbowych.

Jeśli chodzi o pozostałą część okresu wynikającego z informacji (...), a więc okresy faktycznego wykonywania obowiązków w (...), w (...) oraz w (...) należy zauważyć, że w aktach osobowych odwołującej się nie ma żadnego dokumentu, na podstawie którego możliwe byłoby stwierdzenie, że odwołująca się podczas pełnienia służby w tych jednostkach tj. w (...), w (...) oraz w (...) zajmowała się wykonywaniem czynności operacyjno-technicznych niezbędnych w działalności Służby Bezpieczeństwa.

Z dokumentacji osobowej wynika, że odwołująca się specjalizowała się w programowaniu maszyn cyfrowych (charakterystyka z 21 stycznia 1977 r.). Odwołująca się w czasie pracy w (...) zajmowała się programowaniem w języku (...) i (...). Napisała program aktualizacji w bazie (...) oraz 3 programy wyszukiwania (charakterystyka).

Z kolei w czasie dwuletniej pracy w Zespole pracującym na rzecz (...) brała udział w przygotowaniu jedynie części (...) (rozkaz (...) z 30 lipca 1976 r. o wyróżnieniu), a następnie kilku programów dla systemu (...) (charakterystyka z 6 października 1977 r.). Pracowała też w części nad (...).

Odwołująca się pracowała później w (...), który został powołany w celu przygotowania oprogramowania maszynowego generowania list płac na komputerze (...) (wniosek personalny z 17 października 1977 r., charakterystyka z 6 października 1977 r.).

W (...) odwołująca się pracowała w (...) na stanowisku inspektora. W czasie pracy w (...) wykonywała szereg prac z zakresu oprogramowania systemów informatycznych realizowanych w tym biurze: wykonywała m.in. zadanie koordynacji prac mających na celu standaryzację graficznej reprezentacji automatycznych badań statystycznych (opinia służbowa z 11 stycznia 1982 r.).

W (...) odwołująca się pracowała w (...) na stanowisku inspektora. W (...) była bezpośrednio odpowiedzialna za wdrażanie elektronicznej techniki obliczeniowej (wniosek personalny z 20 lutego 1989 r.). Następnie zajmowała się opracowaniem kompleksowego programu elektronicznego przetwarzania danych operacyjnych niezbędnych w pracy (...) (opinia służbowa z 17 lutego 1989 r.).

Z powyższego wynika, że odwołująca się we wskazanym wyżej okresie służby kolejno w (...) oraz w (...) nie była szkolona do pracy operacyjnej, nie wykonywała takich czynności, jak również żadnych czynności typowych dla funkcjonowania służby bezpieczeństwa. Wobec tych ustaleń należy przyjąć, że służba odwołującej się w okresie wskazanym w informacji (...) (od 29 października 1974 r. do 31 lipca 1990 r.) nie mogła stanowić służby na rzecz totalitarnego państwa w rozumieniu art. 13b ustawy zaopatrzeniowej. Po zwolnieniu ze służby w (...) odwołująca się została zatrudniona w (...), gdzie pełniła służbę przez 6 lat i 3 miesiące, z tym, że od 1 grudnia 1991 r., na mocy decyzji z 25 listopada 1991 r., ustalono jej prawo do emerytury.

Sąd Apelacyjny nie neguje konieczności rozliczenia funkcjonariuszy, którzy w sposób nieprzymuszony, często dla własnych korzyści, czy specjalnych gratyfikacji i uzyskania przywilejów podejmowali służbę w organach policji politycznej państwa komunistycznego, która ze swej istoty naruszała podstawowe prawa i wolności współobywateli, w szczególności tych, którzy nie godzili się na panowanie ustroju totalitarnego i podporządkowanie państwa obcemu mocarstwu, ale powinno to nastąpić z należyтым poszanowaniem demokratycznego porządku prawnego i wynikających z niego praw obywatelskich. W niniejszym postępowaniu wszelkie aspekty istotne dla oceny charakteru służby odwołującej się w spornym okresie do 31 lipca 1990 r. zostały uwzględnione i z przyczyn naświetlonych wyżej zinterpretowane na korzyść odwołującej się, zaś w aspekcie korzyści, jakie odnosili byli funkcjonariusze pełniący służbę na rzecz totalitarnego państwa, z uwagi na sposób obliczania im świadczeń emerytalnych, należy także zwrócić uwagę na fakt, że świadczenie odwołującej się przed wydaniem decyzji, będącej przedmiotem niniejszego postępowania, wynosiło zaledwie będącej przedmiotem niniejszego postępowania, wynosiło zaledwie 2068,65 zł. W odniesieniu do odwołującej się, poza naświetlonymi wyżej kwestiami, należy zatem także zauważyć, że nie może być mowy o nabyciu przez odwołującą się przywilejów, skoro wysokość jej świadczenia emerytalnego, ustalona po waloryzacji od 1 marca 2017 r., a przed wydaniem decyzji z 20 lipca 2017 r. obniżającej to świadczenie, wynosiła nieco mniej niż miesięczna kwota przeciętnej emerytury wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszonej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (art. 15 c ust. 3 ustawy zaopatrzeniowej).

Mając powyższe na uwadze, zdaniem Sądu Apelacyjnego, Sąd pierwszej instancji prawidłowo uchwycił istotę sprawy i przy uwzględnieniu wyników postępowania dowodowego co do zasady trafnie ocenił, że praca odwołującej się w okresie wskazanym w treści informacji (...) nie stanowiła „służby na rzecz totalitarnego państwa” w rozumieniu

wynikającym z ustawy zaopatrzeniowej. Argumentacja przywołana przez Sąd pierwszej instancji tytułem poparcia dla słuszności tego stanowiska, wymagała jedynie uzupełnienia w postępowaniu odwoławczym.

Prawidłowa wykładnia przepisów ustawy dokonana przez Sąd Okręgowy w szczególności co do zasadniczej kwestii wykładni art. 13b ust. 1 ustawy zaopatrzeniowej, w świetle poczynionych ustaleń stanu faktycznego i ich oceny oraz sformułowanych na tej podstawie wniosków, prowadzą do stwierdzenia, że przepis ten nie ma zastosowania wobec odwołującej się. W konsekwencji należy uznać za bezzasadne pozostałe zarzuty naruszenia prawa materialnego podniesione w apelacji organu rentowego.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Apelacyjny uznał apelację organu rentowego za bezzasadną, wobec czego na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił ją w całości, o czym orzekł w punkcie I. wyroku.

W punkcie II. wyroku Sąd Apelacyjny zasądził od Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. na rzecz E. B. kwotę 240 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym, przy zastosowaniu, wynikającej z art. 98 k.p.c. zasady odpowiedzialności strony za wynik procesu. Kwotę tych kosztów Sąd ustalił na podstawie § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800).

Sąd Apelacyjny rozpoznał sprawę na posiedzeniu niejawnym. Żadna ze stron nie złożyła wiążącego wniosku o przeprowadzenie rozprawy, stosownie do art. 374 k.p.c., a jednocześnie Sąd uznał, że w sprawie nie zaistniały żadne okoliczności, które przemawiałyby za koniecznością rozpoznania sprawy na rozprawie.

Anita Górecka Ewa Stryczyńska (spr.) Marcin Graczyk